

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Кафедра філологічних дисциплін початкової та дошкільної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

Ольга ТУРКО

«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ
ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Галузь знань А Освіта
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність А3 Початкова освіта
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма Початкова освіта
(найменування освітньої програми)

Мова навчання українська

2025–2026 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Технології навчання мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі» для студентів освітньої програми «Початкова освіта» спеціальності А3 Початкова освіта галузі знань А Освіта.

Розробник:

Турко Ольга Василівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри філологічних дисциплін початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри.

Протокол № 1 від «29» серпня 2025 року

Завідувач кафедри
філологічних дисциплін початкової
та дошкільної освіти

Ольга ТУРКО

1. Опис навчальної дисципліни

1	Освітня програма	Початкова освіта
2	Спеціальність	A3 Початкова освіта
3	Галузь знань	A Освіта
4	Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
5	Статус дисципліни	Обов'язкова
6	Мова навчання	Українська
7	Курс	1
8	Семестр	1
9	Кількість змістових модулів	3
10	Форма підсумкового контролю	Екзамен
11	ІНДЗ	Наукова доповідь про ефективність освітньої технології
12	Обсяг дисципліни в кредитах ЄКТС	4 кредити
13	Загальна кількість годин	120
14	Аудиторні заняття (год.)	Денна – 36, заочна форма – 24, дуальна – 14
15	Лекції (год.)	Денна/дуальна форма – 14, заочна форма – 14, дуальна – 14
16	Практичні заняття (год.)	Денна форма – 22, заочна форма – 10
17	Самостійна робота студента (год.)	Денна форма – 84, заочна форма – 96, дуальна форма – 16

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної/дуальної форми навчання – 45% до 55%

для заочної форми навчання – 20% до 80%.

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Технології навчання мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі» є формування у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

– ІК. Здатність розв'язувати дослідницькі та/або інноваційні задачі у сфері початкової освіти.

– ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

– СК 1. Здатність реалізовувати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти в професійній діяльності,

усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

– СК 4. Здатність створювати та застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей, визначених у Державному стандарті початкової освіти, в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

– СК 5. Здатність до педагогічного партнерства в професійній та науковій діяльності, саморозвитку та навчання впродовж життя.

– СК 7. Здатність інтегрувати знання й розв'язувати складні задачі, провадити дослідження та/або інноваційну діяльність з метою розвитку нових знань та процедур у сфері початкової освіти.

– СК 8. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби та перспективи, оцінювати результати діяльності команд та колективів.

– СК 10. Здатність створювати і впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі початкової освіти.

3. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни «Технології навчання мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі» забезпечує досягнення здобувачами таких результатів навчання:

– ПРН 1. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності, уміння/навички розв'язання проблем початкової освіти, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.

– ПРН 3. Створювати інноваційне інформаційно-освітнє середовище початкової школи, адаптувати його до різних умов реалізації освітнього процесу.

– ПРН 6. Об'єктивно оцінювати результати діяльності учнів та колективів у сфері початкової освіти, проводити педагогічну експертизу, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності.

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Тема 1. Навчальні технології в початковій школі. «Веселкова» педагогічна технологія

Поняття «технологія», «педагогічна технологія», «технологізація навчального процесу», «інноваційні технології». Концептуальні положення «Веселкової» технології. Принципи «Веселкової» педагогічної технології. Структура і напрями діяльності «Веселкової» школи. Методика навчання грамоти з використанням «Веселкової» технології. Особливості методики

навчання письма з використанням «Веселкової» технології.

Тема 2. Авторські педагогічні технології

Сутність технології Дж. Родарі. Технології раннього розвитку Глена Домана.

Тема 3. Інноваційні технології навчання в початковій школі

Особистісно орієнтована технологія. Інформаційна технологія. Ігрова технологія. Технології ситуативного моделювання. Основи проєктної технології. Види проєктів (за Є. Полатом).

Змістовий модуль 2

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

Тема 4. Інтерактивні технології кооперативного навчання

Робота в парах. Ротаційні (змінні) трійки. Два – чотири – всі разом. Карусель. Робота в малих групах. Акваріум.

Тема 5. Інтерактивні технології колективно-групового навчання

Мікрофон. Мозковий штурм. Навчаючи – вчуся. Ажурна пилка. Незакінчені речення. Дерево вирішень.

Тема 6. Інтерактивні технології опрацювання дискусійних питань

Метод «Прес». Обери позицію. Зміни позицію. Безперервна шкала думок. Дискусія в стилі телевізійного ток-шоу. Дебати.

Тема 7. Етапи уроку із застосуванням інтерактивних технологій

Мотивація. Оголошення, представлення теми та очікування навчальних результатів. Надання необхідної інформації. Інтерактивна вправа (центральна частина заняття). Рефлексія (підбиття підсумків), оцінювання результатів уроку.

Змістовий модуль 3.

ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Тема 8. Загальні положення НУШ

Компетентнісний підхід. Ключові компетентності НУШ. Зміст мовно-літературної освітньої галузі. Педагогіка партнерства. Інтеграція та інтегроване навчання.

Тема 9. Технології навчання в контексті компетентнісно-діяльнісного підходу

«Щоденні 5». Технологія «Читання і письмо для розвитку критичного мислення». Стратегії розвитку критичного мислення («Мозкова атака», «Асоціативний кущ», «Кубування», «Кероване читання з передбаченням», «Дискусія», «Порушена послідовність», «Взаємні запитання», «Джигсоу-1 (Мозаїка)», «Письмо в малюнках», «Доповідач-респондент», «РАФТ», «Вільне письмо», «Читання з позначками» та ін.). Сторітелінг.

4.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	кількість годин				кількість годин			
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекції	практичні заняття	самостійна робота		лекції	практичні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль 1								
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ								
Тема 1. Навчальні технології в початковій школі. «Веселкова» педагогічна технологія	14	2	2	10	12	2	—	10
Тема 2. Авторські педагогічні технології	12	—	2	10	8	—	—	8
Тема 3. Інноваційні технології навчання в початковій школі	12	2	2	8	14	2	2	10
Разом за змістовим модулем 1	38	4	6	28	34	4	2	28
Змістовий модуль 2								
ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ								
Тема 4. Інтерактивні технології кооперативного навчання	14	2	2	10	16	2	2	12
Тема 5. Інтерактивні технології колективно-групового навчання	14	2	2	10	16	2	2	12
Тема 6. Інтерактивні технології опрацювання дискусійних питань	14	2	2	10	14	2	—	12
Тема 7. Етапи уроку із застосуванням інтерактивних технологій	8	—	2	6	12	—	—	12
Разом за змістовим модулем 2	50	6	8	36	58	6	4	48

<u>Змістовий модуль 3.</u> ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ								
Тема 8. Загальні положення НУШ	16	2	4	10	14	2	2	10
Тема 9. Технології навчання в контексті компетентнісно-діяльнісного підходу	16	2	4	10	14	2	2	10
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	32	4	8	20	28	4	4	20
<i>Всього годин</i>	120	14	22	84	120	14	10	96

Дуальна форма

Назви змістових модулів і тем	ТНПУ				ЗЗСО			
	усього	лекції	практичні заняття	самостійна робота	усього	лекції	практичні заняття	самостійна робота
<u>Змістовий модуль 1</u> ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ								
Тема 1. Навчальні технології в початковій школі. «Веселкова» педагогічна технологія	4	2	0	2	10	0	2	8
Тема 2. Авторські педагогічні технології	2	0	0	2	10	0	2	8
Тема 3. Інноваційні технології навчання в початковій школі	4	2	0	2	12	0	4	8
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	10	4	0	6	32	0	8	24
<u>Змістовий модуль 2</u> ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ								
Тема 4. Інтерактивні технології кооперативного	2	2	0	0	10	0	2	8

навчання								
Тема 5. Інтерактивні технології колективно-групового навчання	2	2	0	0	8	0	2	6
Тема 6. Інтерактивні технології опрацювання дискусійних питань	2	2	0	0	8	0	2	6
Тема 7. Етапи уроку із застосуванням інтерактивних технологій	2	0	0	2	6	0	0	6
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	8	6	0	2	32	0	6	26

Змістовий модуль 3.

ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Тема 8. Загальні положення НУШ	6	2	0	4	14	0	4	10
Тема 9. Технології навчання в контексті компетентнісно-діяльнісного підходу	6	2	0	4	12	0	4	8
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	12	4	0	8	26	0	8	18
Всього годин	30	14	0	16	90	0	22	68

4.3. Теми лекцій

№ з/п	№ теми	Назва теми	кількість годин			
			денна	заочна	дуальна форма	
					ЗВО	Р
1	1	Навчальні технології в початковій школі. «Веселкова» педагогічна технологія	2	2	2	0
2	3	Інноваційні технології навчання в початковій школі	2	2	2	0
3	4	Інтерактивні технології кооперативного навчання	2	2	2	0
4	5	Інтерактивні технології колективно-групового навчання	2	2	2	0
5	6	Інтерактивні технології	2	2	2	0

		опрацювання дискусійних питань				
6	8	Загальні положення НУШ	2	2	2	0
7	9	Технології навчання в контексті компетентісно-діяльнісного підходу	2	2	2	0
		Всього годин	14	14	14	0

4.4. Теми практичних занять

№ з/п	№ теми	Назва теми	кількість годин			
			денна	заочна	дуальна форма	
					ЗВО	Р
1	1	Навчальні технології в початковій школі. «Веселкова» педагогічна технологія	2	0	0	2
2	2	Авторські педагогічні технології	2	0	0	2
3	3	Інноваційні технології навчання в початковій школі	2	2	0	4
4	4	Інтерактивні технології кооперативного навчання	2	2	0	2
5	5	Інтерактивні технології колективно-групового навчання	2	2	0	2
6	6	Інтерактивні технології опрацювання дискусійних питань	2	0	0	2
7	7	Етапи уроку із застосуванням інтерактивних технологій	2	0	0	0
8	8	Загальні положення НУШ	4	2	0	4
9	9	Технології навчання в контексті компетентісно-діяльнісного підходу	4	2	0	4
		Всього годин	22	10	0	22

4.5. Самостійна робота

№ з/п	№ теми	Назва теми	кількість годин			
			денна	заочна	дуальна форма	
					ЗВО	Р
1	1	Навчальні технології в початковій школі. «Веселкова» педагогічна технологія	10	10	2	8
2	2	Авторські педагогічні технології	10	8	2	8
3	3	Інноваційні технології навчання в початковій школі	8	10	2	8

4	4	Інтерактивні технології кооперативного навчання	10	12	0	8
5	5	Інтерактивні технології колективно-групового навчання	10	12	0	6
6	6	Інтерактивні технології опрацювання дискусійних питань	10	12	0	6
7	7	Етапи уроку із застосуванням інтерактивних технологій	6	12	2	6
8	8	Загальні положення НУШ	10	10	4	10
9	9	Технології навчання в контексті компетентісно-діяльнісного підходу	10	10	4	8
8		Всього годин	84	96	16	68

4.6. Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми
1	Сучасна мовна ситуація в Україні.
2	Жанрові особливості підручника, посібника, хрестоматії, словника, глосарія, каталога.
3	Комунікативні властивості наукової мови у фонетико-інтонаційному аспекті (інтонація, висота, сила голосу, темп мовлення та ін.). Синонімія та омонімія в науковому стилі. Наукові фразеологізми.
4	Граматичні і синтаксичні особливості наукового мовлення.
5	Стандарти бібліографічних описів наукової літератури.
6	Особливості аналітико-критичного читання (постановка питань, сортування матеріалу під певним кутом зору, коментарі до фрагментів тексту, рецензування тексту). Виховання читацької культури.
7	Види анотацій. Анотації за функціональним призначенням: довідкові, рекомендаційні.
8	Етапи підготовки статті та науково-метричні бази.
9	Види перекладів.
10	Редагування текстів.
11	Підготувати науковий виступ за тематикою власного магістерського дослідження. Зразком може бути доповідь магістранта, О.М.Семеног. Культура наукової української мови. Київ : Академія, 2010. С. 182–184.

5. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Технології навчання мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;

- презентації результатів виконаних індивідуальних завдань;
- виступи на наукових заходах;
- проблемно-пошукові методи (порівняльний аналіз педагогічних технологій, укладання бібліографічного покажчика з теми); інтерактивні технології; кейс-метод тощо;
- підсумкове тестування за допомогою програмного комплексу Moodle.

6. Форми контролю

У процесі вивчення дисципліни «Технології навчання мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі» використовуються такі форми контролю:

- поточний контроль результатів навчальної діяльності студентів на семінарських заняттях та завдань самостійної роботи;
- модульний контроль після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни, оцінка модульного контролю складається з балів, накопичених упродовж вивчення змістового модуля;
- підсумковий контроль проводиться у формі екзамену (тестування на сервері електронних ресурсів Moodle у термін, визначений графіком підсумкового контролю, та письмове виконання творчого завдання).

7. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання на практичних заняттях та контрольних робіт

Рівень засвоєння програмового матеріалу	Бали	Критерії оцінювання
Початковий (незадовільно)	1–3 бали	Студент засвоїв теоретичний матеріал фрагментарно, поверхово. Допускає помилки під час практичного виконання завдань, пов'язаних із теоретичними засадами курсу; не може чітко та в повному обсязі визначити особливості технологій; не вміє застосувати технології відповідно до теми та мети уроку тощо.
Середній (задовільно, посередньо)	4–6 балів	Студент засвоїв вибірково фрагменти теоретичних знань, частково їх використовує під час виконання практичних завдань; але не вміє їх застосувати в роботі над побудовою уроку; визначає ознаки певної технології лише частково. Знає зміст певної технології, однак не може в повному обсязі назвати усі її складники.

Достатній (добре, дуже добре)	7–9 балів	Студент добре володіє програмовим матеріалом: теоретичними засадами інноваційних технологій, методично грамотно уміє застосувати педагогічну технологію відповідно до теми та мети уроку. Однак допускає незначні помилки, зокрема в описі одного із етапів застосування технології, не називає одного із етапів технології.
Високий (відмінно)	10–12 балів	Студент володіє глибокими й міцними знаннями програмового матеріалу: знає організацію роботи під час застосування запропонованої технології, методично грамотно наводить приклади.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Навчальний матеріал, опрацьований у процесі самостійної роботи, оцінюється на практичних заняттях, під час тестового контролю за 12-бальною шкалою. Питання, передбачені для засвоєння у процесі самостійної роботи, виносяться на модульну контрольну роботу, підсумковий контроль.

Критерії оцінювання ІНДЗ

Максимальна оцінка – **12 балів**:

–актуальність і обґрунтованість вибору теми, чіткість формулювання мети й завдань – 2 бали;

–глибина теоретичного аналізу: розкриття сутності, принципів, структури обраної технології, визначення її місця у сучасному освітньому процесі – 3 бали;

–аналіз ефективності технології: наведення результатів досліджень, прикладів практичного застосування або власних спостережень – 3 бали;

–логічність, науковість і грамотність викладу матеріалу, відповідність вимогам наукового стилю – 2 бали;

–якість оформлення та презентації результатів, дотримання вимог до структури, посилань, списку джерел, культура усного виступу – 2 бали.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Підсумковий контроль проводиться у формі тестування на сервері електронних ресурсів Moodle. Тестові завдання передбачають питання усіх тем робочої програми, у тому числі і завдання самостійної роботи. Кількість запитань в підсумковому тесті – 26 (тест з однією правильною відповіддю, тест з кількома правильними відповідями, тест на відповідність), за які можна отримати 40 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти*

Робота на практичних заняттях, самостійна робота, модульний контроль	ІНДЗ	Підсумковий контроль	Сума
--	------	----------------------	------

Змістовий модуль 1			12 балів за ЗМ 1	Змістовий модуль 2				24 балів за ЗМ 2	Змістовий модуль 3		12 балів за ЗМ 3	12 балів	40 балів	100
T1	T2	T3		T4	T5	T6	T7		T8	T9				
		12*			12		12			12				

* У змістовому модулі 1 заплановано одну контрольну роботу, у змістовому модулі 2 – дві, у змістовому модулі 3 – одну.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
85–89	B	добре	
75–84	C		
64–74	D	задовільно	
60–64	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Політика оцінювання

• **Політика щодо дедлайнів та перескладання.** Роботи, які здано з порушенням термінів без поважних причин, буде оцінено на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модуля відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

• **Політика щодо академічної доброчесності.** Письмові роботи викладач перевіряє на наявність плагіату і допускає до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.

• **Політика щодо відвідування.** Відвідування занять є обов'язковим компонентом освітнього процесу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в представленні соціального проєкту) навчання може відбуватися в онлайн-формі за погодженням із керівником курсу.

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Мультимедійний проєктор для демонстрування презентацій.
2. Комп'ютери з доступом до інтернету для проведення підсумкового контролю.

9. Рекомендована література

Основна

1. Васьков Ю.В. Педагогічні теорії, технології, досвід : дидактичний аспект. Харків: Скорпіон, 2000. 120 с.
2. Волковська Т., Коляда Т., Овчаренко Л. Особистісно зорієнтоване навчання. Сучасні педагогічні технології : навч.-метод. посібник. Ч.1. Ніжин, 2006. С. 65–66.
3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2004. 253 с.
4. Інтерактивні уроки в початковій школі / упоряд. О. Кондратюк. Київ, 2007. 126 с.
5. Інтерактивні технології навчання у початкових класах / авт.-упор. І.І. Дівакова. Тернопіль : Мандрівець, 2007. 180 с.
6. Кондратюк О. Інноваційні технології в початковій школі. Київ : Шк. світ, 2008. 250 с.
7. Нова українська школа: poradnyk dla vchytelya / під заг. ред. Бібік Н.М. Київ : ТОВ «Видавничий дім „Плеяди”», 2017. 206 с. URL: <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlya-vchytelya.pdf>.
8. Освітні технології / за заг. ред. О.М. Пехоти. Київ, 2001. С. 91–108.
9. Пехота О.М. Освітні технології. Київ, 2002. 253 с.
10. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід. Київ, 2002. 135 с.
11. Пометун О.І., Пироженко Л.В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ, 2006. 192 с.
12. Химинець В.В., Кірик М. Ю. Інновації в початковій школі. Тернопіль : Мандрівець, 2010. 312 с.
13. Шакотько В.В. Методика використання ІКТ у початковій школі. Київ : Комп'ютер, 2008. 128 с.

Допоміжна

1. Бех І. Принципи інноваційної освіти. *Освіта і управління*. 2005. Т. 8. Число 3–4. С. 7–21.
2. Бульбак О.А. Особистісно орієнтоване навчання дітей молодшого шкільного віку. *Початкове навчання та виховання*. 2007. № 31 (143). С. 2–6.
3. Вашуленко М.С. Українська мова і мовлення в початковій школі. Київ : Освіта, 2006. 268 с.
4. Ващенко Л.М. Методика оцінювання інноваційних змін в освіті. *Соц. педагогіка*. 2006. №1. С. 20–23.

5. Іонова О.М. Зміст вальдорфської освіти – засіб розвитку особистості учня. *Рідна школа*. – 1999. № 7–8. С. 37–40.
6. Савченко О.Я. Учні – співавтори уроку / Савченко О.Я. *Урок у початкових класах*. Київ, 1993. С. 131–140.
7. Турко О., Грицин М. Інтерактивні технології як засіб формування культуромовної компетентності молодших школярів. *Педагогічна освіта: теорія і практика* : зб. наук. праць Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка / гол. ред. В. М. Лабунець. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2015. Випуск 18 (1–2015). С. 185–190.
8. Турко О., Кравчук Т. Інтерактивні технології як засіб формування правописної грамотності учнів молодшого шкільного віку. *Педагогічна освіта: теорія і практика* : зб. наук. праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України національного університету ім. І. Огієнка / гол. ред. Лабунець В. М. Кам'янець-Подільський, 2017. Випуск 22 (1–2017). Ч. 2. С. 332–338.
9. Boyko M., Turko O., Dluhopolsky O., Henseruk H. The Quality of Training Future Teachers during the COVID-19 Pandemic: A Case from TNPU. *Education Sciences an Open Access Journal by MDPI: Special Issue Higher Education Quality Assurance* / Academic Editors: Serhii Stepenko, Nataliia Stukalo and Asnate Kažoka. 2021. Volume 11, Issue 11. 660 p.
10. Turko O. Innovative means for the formation of foreign language communicative competence of future teachers. *Підготовка майбутніх фахівців початкової та дошкільної освіти: стратегії реформування* / за ред. В. М. Чайки, О. І. Янкович. Тернопіль : Осадца Ю.В., 2019. С. 118–126.

10. Інформаційні ресурси в інтернеті

1. Онлайн-курс для учителів початкової школи. URL: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:MON-EDERA-OSVITORIA+ST101+st101/info>
2. Освітні технології навчання мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі (Програмний комплекс Moodle ТНПУ ім. В. Гнатюка). URL: <https://elr.tnpu.edu.ua/login/index.php>